

38
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΡΑΚΗΣ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Μαι. VI 31/1976*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΝΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / Ιανουάριος 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Χωρίον Ἐπιεκοπή
(παλαιότερον ὄνομα: Ἐπιεκοπή), Ἐπαρχίας Ἡμαθίας,
Νομοῦ Ἡμαθίας.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Στυλιανός
Μαλαικόπουλος..... ἐπάγγελμα διορίσματος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Σ.Σ. Πλατὺ-Βεροίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... 25 ἔτη.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Βασίλειος Παπαδόπουλος,
... χ.ε.μ.χ.ός.....
ἡλικία... 65 ἐτῶν γραμματικαὶ γνώσεις Σ.Τ. Δημοτικῆς.
..... τόπος καταγωγῆς Ἐπιεκοπή-Βεροίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Μαρία Πρωτοφάνη, οἰκονομ. δ. ἐξοικονομ. βροί

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; διὰ σπορὰν χωρὶς δαντὰ τὰ...
κνιάματα καὶ διὰ βοσκὴν τὰ «τσαῖρια, βοσκοτόπια, πελάδια»
Ὑπῆρχον αὐτὰ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; ἦσαν χωριστὰ ἀλλὰ κρήνοντο ἀνὰ διεξοδικήν τρετείαν διὰ ἀγροτάπειν.
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Ἄλλα μὲν ἀνῆκον εἰς φυσικὰ πρόσωπα, ἄλλα εἰς τοὺς κτενέδες Τούρκους καὶ ἄλλα εἰς τὰ βακούγια.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; Ναί. Διότι τὰ ἄρρενα τέκνα καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν, ὅσα καὶ ἂν ἦσαν, ἐδιμολύνθη καὶ διαμένουν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, ἀποτελοῦντα τοιοῦτοτρόπως μίαν ἐξόχως πολυτελεῆ οἰκογένειαν. Ὑπῆρχον τοιοῦται οἰκογένειαι ἀριθμοῦσαι σὺν ἡμῶν 30, 40 ἢ καὶ περισσότερα μέλη.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Τόσον. παλαιὸν περὶ. ἔθ. καί...*

ἡμέρην οἱ κάτοικοι ἠελοῦντο συγχρόνως εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν, περιωρισμένως ὅμως καὶ αἰεὶ ἐκτεταμένως εἰς τὴν δευτέραν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Περίαις. Τὸ ὅτι χέκεται καὶ ἡμέρην.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ὅτι οἱ ἐξ. κάτοικοι*

ἐκαλλιεργοῦν, πλὴν τῶν εἰς τὰς ἰδίους ἀνὴμόντων ἀγρῶν καὶ τοὺς τοιούτους τὰς ἀνὴμόντων εἰς τὰς μετέφθες καὶ τὰ βασιλικά εὐνοταρμῶν, ὡς μετὰ καὶ ἡμεῖς.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) *μισακάτορες. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; Ὅτι*

οἱ κάτοικοι ἀνῆκον εἰς τὴν αὐτὴν κοινωνικὴν θέσιν (καὶ), εἰς τὴν γεωργικὴν

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Εἰς ἔκδοξ.*

ἦδη ὅτι ἐκαλλιεργοῦν τὰς ἀγροὺς τὰς ἰδίας των, ἐλλεί καὶ τὰς τοιούτους τὰς ἀνὴμόντων εἰς τὰς βασιλικὰς, μετέφθες, καὶ ἐλαφθονον τὸ ἡμεῖς τῆς παραγωγῆς.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ναί. Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι «παρασέδια», προήρχοντο δὲ αὐτοὶ τὰς ἰδίους τὰς κατοικίας.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *«τὸν θέναν», δηλαδὴ δὲ ἀνεμῶν κρῖνον τοῦ χειμῶνος των.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ὅχι, ἀνδράγατε ἀπεμῶν κρῖνον τοῦ τόπου των.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμης μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Ε.Δ.Ι.Τ. κείνοντο με ὅλους τὰς ἀντικείμενους τρόπους καὶ ἰδια με Ἰωαννὴν κόπρον καὶ διά σφαχιάματος τριφυλλίου ἢ βύσσιν ἢ ροβιῶν.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον

σας; Η. χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων ἤρξατο ἀπὸ τῶν 1940 καὶ ἐνδεύτερον ἀπὸ τῶν 1950 καὶ ἐνδεῦθεν.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τ.δ. ἐκδορῶν ἄροτρον χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τῶν ἔτους 1920, δὲ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τῶν 1930 καὶ ἐνδεῦθεν.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτοῦ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Η. χρῆσις τοῦ σιδηροῦ ἄροτρον (μονόφτερον ἢ δίφτερον) ἀπὸ τῶν 1920, ἐχρησιμοποιεῖτο δὲ καὶ ὅλα χωρία τὰ κτήματα. Ἦσαν δὲ καὶ ἐνδεῦθεν τῶν ἀραβοσίτων ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἀποκλιθεὶς ἐν σφαχίᾳ δύμων τοῦτον. Τὸ κατεσκεύαζον δὲ σιδηράδες χέριτον ἐν Βεραῖαν ἢ Θερινῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. κεφαλὴ... 4. ὕψις... 7. Ἀετιν... 10. Σέβλα
2. οὐρά... 5. ἐφύνα... 8. δαχλιδ...
3. χανταύνα... 6. ἐφύνα... 9. μπροστινὴ ὐρά

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει; *ἀπὸ τῶν 1935 καὶ ἐνδεῦθεν ὡς τῶν 1950 καὶ ἐνδεῦθεν.*)

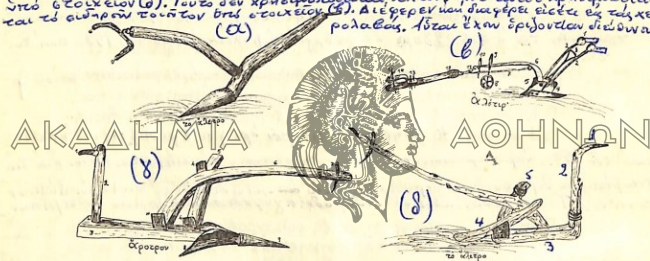
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ἀπὸ τῶν 1940 καὶ ἐνδεῦθεν καὶ ἐνδεῦθεν ὡς τῶν 1950 καὶ ἐνδεῦθεν.*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Ἀπὸ τοῦ 1950....*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Ἀπὸ τοῦ 1935.....*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τὸ κατασκευάζει δὲν οἱ ἱερεῖς...*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Ἡ κορφή τῶν παλαιῶν ξυλίνων ἦτο ὁμοία τοῦ ταύτου ὑπὸ στοιχείῳ (δ). Τοῦτο δὲν χρησιμοποιεῖται πλέον, ἄλλ' αὐτοῦ χρησιμοποιοῦνται τὰ στοιχεῖα (ε). Διέφερον καὶ διαφέρει εἰς τὰς ἐκ τῆς χειρολαβῆς. ἴσται ἔκιν ὀριζοντιαν διέκωναν*

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *Εἶναι ἄκριβως ὅμοιον μὲ τὸ ὅν τιμὴν ὑφ' ὅτι*

- στοιχείῳ (δ).*
1. Ἀλετρός, ἐρη...	6. Ὀρμός...	11. ....
2. Ὀρμός, ἀλετρός, ἐρη...	7.	12. ....
3. Ἐνθρός...	8.	13. ....
4. Ζάμπερος, ἐρη...	9.	14. ....
5. Χαλκίδα, ἢ...	10.	15. ....

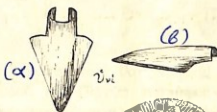
(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

Ζυγοὶ ὑπερβαλὺ καὶ ὑποβαλὺ ἀντίμα δύο τύπων, ἄκριβως ὅμοιοι μὲ τοὺς τοιαύτους τῆς εἰκότος 6.-

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι ἦτο πλῆντος τῆς αὐτῆς μορφῆς. ἦτο ὅμοιον μέτ' αὐτῶν
ὡς εἰκοθεῖον (α'). -

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Τριγωνικόν.....

α) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Ἐκ σιδήρου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

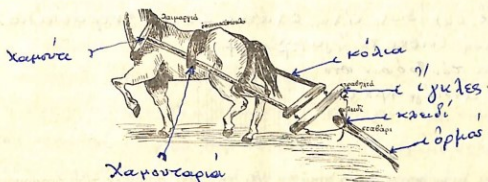
“ σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ. -

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ, εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον...

Ἡ το. χειρ. β. ὁμοία με τὴν τοιούτην τοῦ κατωτέρου σχήματος καὶ τὰ ξερμάκια τὴν ἔφερον τοὺς νόμους. χαμῶντι, χαμουνταριά, κόλια, ἔγκλες, κλειδί, ὄρμος.

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνήθεια τοῦ τοῖπου σας: ὄργωνε καὶ ὄρμιζε καὶ σπείρον ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης ἢ καὶ ὁ ἀγῶνας ἢ παρὰ τὸ ἐξῆς).....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ἔφεροντο δεξιά καὶ ἀριστερά τοῦ θυγῶ καὶ καὶ ἑκάς πρὸς αὐτὸν σκηματίζοντα κατὰ τοῦ θυγῶ ἕνα Π. ἔξτε ἐγκλινετο ὁ θυγῶς καὶ ἐφωγνύνετο πρῶτον τὸ ἑυχότερον καὶ εἶτα τὸ ἕλκον θυῶν.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ἔφεροντο ὡς πρὸς ἀριστερά καὶ δεξιά τοῦ ξύλινου ἄροτρον ἀντιθέτως.....

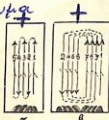
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). ἔφ' ὅσον τοὺς δευτέρους. ἦσαν ἢ εἰσαν βόες, ἀγελᾶδες ἢ εἰσβαλοὶ μετὰ τὴν βοκέντρα «φκεντρί». ἔφ' ὅσον ἦσαν ἀφῶνα, τότε ὡς θυγῶντο, κατεδύνοντο μετὰ χαλινάρια.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

(β) διακινύεται η οργώνεται περιφερειακώς ως εις τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Η σωριά ανήλθως είχε πλάτος 12-15 " γειρασμένα, έ-
ματα δηλαδή. Ένθρε το έργαμα
έγινε το πατά τον έρωσον ιστί
δευκνύει το κελιά γεφύρα (α)

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγαθοῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη),
εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὴς ἢ στασίς, ντάμις, σιασίς, μεσθόρας
κ.λ.π.) : καὶ χίλις καὶ πεντήκοντα ἔτη ἐπὶ τῆς γῆς.

ταὺς δὲ τοὺς ἀποφύλακτοις "ΕΤΕΡΟΠΛΕΣ".

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ; *Νοὺ με' αν-*

Λαμάν, άγρυπνώντων θηρεύοντο. ζώοντος της εν 12-15 ηντα-
κυλίου θήρατος.

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιείται άροτρον ; Δ. έν... υπάρχει... τοιαύτη συνήθεια. Πρώτα

οι διφυτευτικοί έδωκεροντο στα αποτελέσματα. Σήμερα γίνεται καλή γραφή
και με σωρευτικά μηχανήματα.

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργάνωτος (ἀρτοτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. καὶ φασ. αὐτοῦ φαν. καὶ ἐκείνου ἐκείνου

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. . . εἰς. φάντα. το. ἐλ.γ. οἷ. ἀνωτέρω. τρέφει

χρησιμοποίησα.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλογρυγία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν εἰσπράξιν τῶν δημητριακῶν*

οι άγριοι άρπάζοντο δύο φορές, μία τό παιδομαίει και
η άποτρίαιες αὐτῇ ὠνομάδετο "Ξερόργωμα" και μία ἀρ-
αὐς μετά τῇ εἰσορῇ τῶν εἰσῶν ὥστε ὠνομάδετο "γυρίσμα".
Τούτο ἰσχύει και σήμερον ἐν ὅσον ἡ εἰσορά δα γίνηται
ὡς παλαιά.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω) Κηπ.
ταῖς δὲ καλλιεργεῖναι ἐκ τῆς ἀρχῆς, δεξιόταν δὲ οἱ κατὰ
ἀνάγκην ποιοῦνται ἐκ τῆς αἰτίας, προσέχοντες τὰς εὐχέρειας καὶ ἐξ
τῆς καθήκουσας μετέχειν. Καὶ ἐκ ταύτης μαγνητορεσεως καὶ μαγνε-
ρῶνται καὶ σφραγίσαντες ἄλλον διὰ τὴν μαγνητισμὸς ὑγιάνει ἐκ τῆς γῆς -

3) Ψευδ.

3) 'Επί πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. **Παλαιό-**
τερον ἐνημερόδετο ἡ ἀγρανηθεαυσι, εἴησαν ὅπως ὄχι, διότι γινέ-
ται ἐνέως χρόνῳ χιτρίωνι ἡ ὑδαίφικειν καὶ δὴν ὑδαίφικειν τῶν ἀγρῶν.

4) Πόσα ὄργανα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιτεχνίας (σῖτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Σῖτος, κριθὴ καὶ αραβόσιτος: ἀρχὴ καὶ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τὸ φθινόπωρον. Τὸ ἑλκὸν καὶ διὰ τὰ ψυχανθῆ.*

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ διδάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ναι, τὸ διδάκι.*

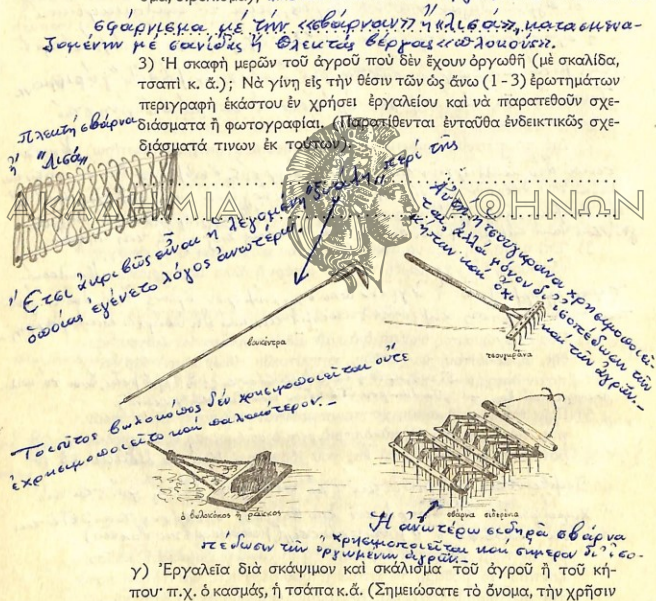
Παράβλινεται και ριπτεται στα σκαχτα με τη γονητα εδω
 χαράρε για την σωρα των θραβορίαν ο σωρος τοσοδεταται
 εις ένα καιλιδι κι η κωκυρά τοση (κωκυρά εν οδο κωκυ) -

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

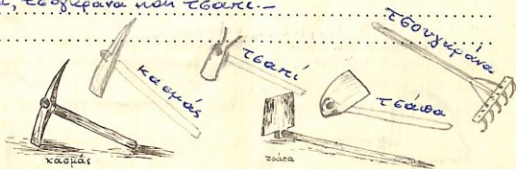
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μαλιστα... Μ. ε. ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, τοποθετημένην εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βουκέντρου κ. φκέντρι π. καὶ ἡ ὁμοία εἶναι γνωστὴ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος δυνάλη.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μαὶ... Μετὰ τὸ ὄργωμα ἐφακματοῦδε ὁ σβάρνισμα, μετὰ τὴν ἐκβαρύναν ἢ ἀλίσαν, μετασκευασμένην μετὰ σπινθῆρας ἢ θλεκτὰς βέργας ἐκ σιδηροῦς.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) διὰ τὸ εὐαγῆσαι καὶ εὐαγῆσαι ἄγρῳ καὶ μῆτον χρησιμοποιοῦνται τὰ ἔργα εἰς: κασμάς, τσάβια, τσογκράνα καὶ τσακί. —

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
... δὲν χρησιμοποιοῦνται βοηθός.

7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Ὁ σπέρων ἐξέπερνον ἐν κήρῳ εἰς τὴν ἀμφοτέρωθεν ἄγρῳ, ὡς καὶ καὶ φουρῆσαι καὶ εἰς τὴν ἄγρῳ τὴν ἐσωτερικὴν ἡ δὲ τὴν ἐξωτερικὴν διὰ φυτικῆς κόπρον. Τὰ ὄσπρια ἐφύτευον κατὰ γραμμὰς ὅπως καὶ τὸν ἀραβόσιτον. Τὸ ἐσπέρων ἐγένετο ἐν κήρῳ μετὰ τὰς χεῖρας.

8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Σπέρων εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἄγρῳ διὰ τὰ χυμώδη καὶ φυτικὴν κόπρον. Σπέρων καλλιερῶν τὸ τριφύλλι ἐν ἐσωτερικῇ ἄγρῳ. —

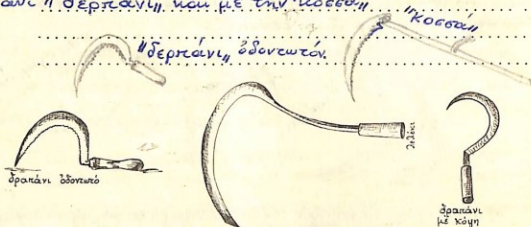
9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφύτευον εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Ὁ ἐν κήρῳ σπέρων οὐτε καὶ ἐφύτευον. Ὁ ἐν κήρῳ σπέρων καλλιέρῳ τῶν γεωμηλῶν. Γενήθη καλλιέρῳ ἐν κήρῳ καὶ τὰ ἐσπέρων ὡς ἐλάνια, ῥηκιδὴ εἰς λάνους κατὰ διαστήματα 0,50-1 μέτρων.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα εἰς θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ἔθερίζοντο κὺ
τὸ δρεπάνι ἢ δρεπάνι, καὶ μέ τὴν κόσσαν

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε, ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ^{ὡς ἀνεφερόν}

ἀνωτέρω ἐκρηκνοποιῶντο τὸ ὀδοντωτὸ δρεπάνι, ὃ ἐκνοθεαγίσθη ἀνωτέρω καὶ
ἢ κόσση, ἢ ὅσοι ἐκρηκνοποιῶντο ἀνὰ τὸν ὄρειον θερισμόν τῆς κρήνης. Αὕτη ἦτο
ὡς ἀκριβῶς ἐκνοθεαγίσθη ἀνωτέρω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ἔθερίζοντο.

καὶ θερίζοντο ἀκόμη μέ τὴν κόσση «κόσση», ἢ ἐκνοθεαγίσθη
ἀνωτέρω.

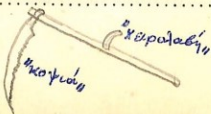
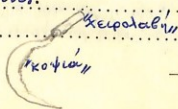
3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ^{ὡς ὀδον-}

ὡς ὀδον-

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ^{ἢ χερο-}

λαβή ἢ τὸ ξύλινος.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τὰ ματεσκεύαζαν αἱ ἐριτράδες ἡ χέρτοι.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὅχι. ὠρτέ. δὲκ. ἐκίκετο. δι' ἐμριζώσεως.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Μ.Ε. τὸ. ἡ δρεπάνι. εἰς ὑψ. 20. ἐματὸς τῶν, ἐν ἡ τὴν ἡ κοσά. ἐμριζώ. ἐν ὑψ. 10. κ.ἄ. ἢ. ἐνός ἐματὸς τῶν.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χαράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐλεγοντο καὶ ἡ ἀκροτά. ἡ περὶ τῶν.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Οἱ ἴδιοι. αἱ. θερισταὶ. ἐν ὁδῶν. ἐπὶ τῇ ἐδάφους. τῆς ἡ χεριές.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Ἐκάστη χερσὶ. ἐποθετε. τῶν χωριστὰ, ἡ μία δόξα τῶν ἄλλων, ἐχοντες. τῆς μεγάλων σταχυῶν ὠρὸς τῇ αὐτῇ κατεύθυνσιν.*

μία-μία "χέρια". Αφρότερον συμμετέχονταν οι "χέρια"

1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Υπήρχον (ή υπάρχουν)

μόνοι οι άνδρες και γυναίκες και
πληθαίνουν τα ζώα του οχετού
Μακεδονίας, δηλαδή από τα κείνα μέχρι τη δύτ. Μακεδονία -

ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς

εἰς χρεῖρα "φερονέκταται" καὶ ἡ τοῦ φερονέκτου διαγωγή τοῦ...
"Φερώνεκτα".....

ναίκες εἰς τὴν κριθεράν χεῖρα ἔφερον. τὴν ἡπαρμαρίαν, πρὸς
προσβλᾶσιν. Τὴν πρώτην ἡδὲν ἔδεινον. εἰς τὴν δευτέραν τὰ μικρά
μεγάλα ἡ μαντάλα. ἡ. ἡ. Τ. Δ. Ε. Ρ. ἔμνη.

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; *Τὴν ἡμέραν νῦν ἐφορέσχαν. εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ὅμως ἐδίδον μεγάλην φρονεσίν. Οὕτω κτ. Τὴν Τρίτην τὴν αὐτοφύχον δὲ τὴν ἐδέραν "φρονεσίν κτ."*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Ἦρθε δ. θέριας, δ. θέριας, ἦρθε τὸ παλοκαὶρι. Τώρα διτάρια καὶ χαρά, κριδὴ καὶ παλαιώσια. Χαρίζται ὅλοι οἱ χωριανοί, γέμῃ καὶ ἀφωσμία.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάρον, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *Ἦμας τὴν τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς θέριας ἐφορέσχαν. ὁ θερισμὸς "κριτάρια", ἀλλὰ τὸ κῶρος τῆς θέριας. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν αἱ γυναῖκες ἔπλεον εἰς αἰτία τῶν καὶ ἐσκενεν πίζτες ἰσὺν κατὰ τὸ κῶρος τῆς θέριας. ὁ χωράς, καὶ ἔφωζαν ὅλοι καλὸν εἶ. Ἐφορέσχαν. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὡρῶν ἡμέραν τῆς θέριας δὴ ἐφείδον τὴν τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ ἐφείδαν ἓνα θέριας μένει τὸ χωράς καὶ ἐφείδον μὴ μικρὴν ἐκείνη 10-20 κ.κ. ἐκ ἐχίκα καὶ κλον καὶ αὐτὴ ἡ ἐργασία τῆς ὡρῶν τῆς ἡμέρας ἐλέγχετο "φωγράφισαν" καὶ ἐφείδον μόνον ἐφείδαν δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν. ὅν ὅν τὸ φωγράφισαν.*

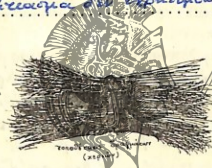
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *Τὸ δεμάτιασμα τῆς θέριας νῦν ἐγίνετο τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὡρῶν. ὡρῶν. καὶ τὴν "θέριας" κτ.*

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατασκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....;

σεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....
Τὰ δερμάτια τὰ ἔδενε ὁ οἰκογενειάρχης ἢ ἐν ὡσόν ὡρεωμένοις
ὡχρον δυνάτος, ἐνῶ τὴς "χαριές" τὰς μεταφέρουν καὶ τὰς
παρετίδον εἰς τὸν δένοντα τὰ δερμάτια αὐ γυναικες καὶ τὰ
παιδιά ἡλικίας 6-15 ἐτῶν.-

Τὰ δερμάτια ἐρέοντο μέ "δέματα" ἰσὺν τὰ ἑλαφινὸν αὐτῶν
καὶ ἴδια τὰ ἰνφενταῖα.

Εργασία για το διήμερο 18-19 Σεπτεμβρίου.

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο; *Τὰ δε-*

μάτια σφαίρων ἐξ τῆν θένων τῶν ἐπὶ τῶν (5-10) ἡμέρας
καὶ ἔπειτα συνεκκέντρωνοντο καὶ ἔσταβιάδοντο, δηλαδὴ
ἔλαινοι τὲς γεχόμενες ἔσταβεν. Ἐνδεῖν ἐτάβα ἄνωγε
λαῖτο ἔτος 13, 15, 17. Σφαίρια καὶ ἔπειτα ἐποποδεύοντο
ἐταπροεφῶς καὶ ἔπειτα ἐπὶ πορνή τῆς ἐτάβας, ἐπὶ τῶν ἐκ
δεμὰ γὰρ καβαλάρησι
ἐ. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας; *Ὁ δέξοιτε ἀναλαβρὸν τὰ γέφυρα ἐξ ἐγρή.*

οὐδέποτε ἀλληλερῶντο ψεύματα ἐξ ἑκείνης,
εἰσὶ μόνον εἰς τὸς νύκτους "μικροπαλιέρχεται διὰ τὴν
ἀνάγκην τῆς οἰκογενείας.

φωτογραφίας) Περὶ τῆς δεικνύουσας τὴν συνῆν (χει-
 ρολογίου) ἐγένετο λόγος ἐν βελίῳ 17 παραγράφος 64/1

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *τὰ δεμά-
 τια μετεφέροντο εἰς τὴν αὐλὴν τῶν σπυριῶν ἐνταῦθα ἐγί-
 νετο τὸ δημῶνασμα, δηλαδὴ τὰ ζυμακὰ "δημνίσθη"*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν;
 ὕπασχαι καθωρισμένον τρόπον τοποθέτησεως; *καλεῖται*

ἀλώνι. Ἐκὼ ἐμὸν τὸ οὐ δημνίσθη εἰς σχῆμα σπυριόκλων μετὰ
 ἑτάχυνά φρεσὶ καὶ ἔσω.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; *πάντοτε ἐγένετο ὅτι*

ἐλάνει.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; *ἐν τῷ ἑσῷ. εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπυριῶν
 ἐγένετο παραμύζον, ὑψηλόν καὶ κεταγμένον εἰς ἄλωνα
 ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς συνοικίας, εἰς τὸν αἰωνότοπον*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἐν αὐτῇ οἰκο-
γένειᾳ διαδέχεται τὸ ἄλώνι της.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Παλαιότερον
ἔγινετο μετ' ἡ' Ὀκτωβρίου, καὶ διαρκεῖ ἐνὸς τοῦ ἰσχυροῦ μετὰ τὴν
ἀποσύνην. Σήμερον διαρκεῖ ἐν αὐτῇ μετὰ τὴν ἀποσύνην καὶ μετὰ τὴν ἀπο-
νομήν. Ἐν αὐτῇ διαρκεῖ ἐν αὐτῇ μετὰ τὴν ἀποσύνην καὶ μετὰ τὴν ἀπο-
νομήν.*
7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ). *Τ.ε. ἄλωνι. 3. το. χωματάλωνο*

*καὶ εἶχε ἐκ τῆς κεφαλῆς
τοῦ δῶνα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ δῶνα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

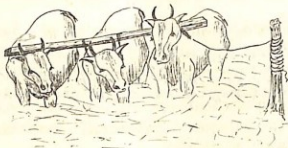
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθὺς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *Ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ δῶνα
τοῦ δῶνα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ δῶνα*

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἐγίνετο ἐν αὐτῇ
ὡς ἂν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ δῶνα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ δῶνα*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ἐκπονοδοτεῖντο καὶ δεικνύειν τὴν ἐκπόνησιν καὶ στήματα τοῦ
ἐν καθ' ἑκάστην τὴν ἄλλην, ὅπως τὴν ἐκπόνησιν αὐτῶν.
ὁτὼν καὶ τοῦ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ξύλινος στύλος, ὡς δύο μέτρων (καλούμενος στῆλη, στρόβιλος,
δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἀκρον τῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρην», καὶ οὕτως νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ἐν τῷ

ἐν ἐκπονοδοτεῖται. Τὰ ζῶα, συνήθως ἄλογα (δύο ἢ ἓνα) ἔχουν τὴν
«δοκάνην», ἐκείνην εἰς τὴν δοκίαν ἔσται ὁ γενερός διενδύων
μέ τὰ «καλινά», ταῦτα, ὡς νὰ κινῶνται κυκλικοῦς.
Καθὼς τῆς δοκίαν διέρχον καὶ ἐκείνην, ὡς νὰ κινῶνται κυκλικοῦς.
καὶ καὶ ἐκείνην διὰ νὰ κινῶνται καὶ ἐκείνην αὐτῶν εἰς καὶ ἐκείνην.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στύλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλείας,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιστοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείας περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

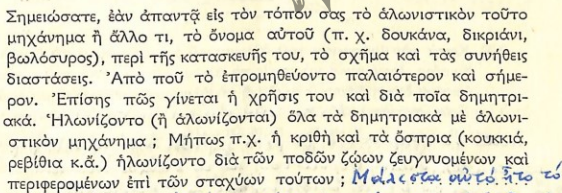

.....

.....

.....

δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντός τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των. **Μάλιστα**, ἐπὶ καθέως ἐγμένης ἡλωνιαφός με-
τὴν δουλειάν των κατέκειτο σχεδιασθέν. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἡλωνιαφός
εὐωήθηκεν εἰς ὅλην τὴν εὐροχίαν τοῦ (Ρουβλάνσκ), καὶ εἰς ὅλην τὴν
περιοχὴν τῆς Βερχά. -

— 21 —

δ) Ἀπὸ ποῖαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποῖαν δὲ διακοπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ο ἀλωνισμός ἀρχίζει μετὰ τὴν 10^{ην} πρωτῶν ὥραν καὶ συνεχίζεται περὶ τὴν 3^{ην} ὑπογεφύρας, ὡς ὅτι ἀρχίζει πάλιν τὸ "λίχνισμα".

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ἐχρησιμοποιοῦντο τὰ κατωτέρω ἐργαλεῖα: .....

"δακύννη", "δικράνι", "καρπελάκι", "φτυάρι", "φοκάκι", "δερμάκι", "κρέκινκα".

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; . Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀλωνιστικῆς κατὰ διαστήματα ὁ γεωργὸς κυρτίζει ἀπὸ τοῦ ἀλλοῦ ἀλωνα κατῶναι, δηλαδὴ φέρνει τοὺς κάτω στάχους ἀπὸ τῆς ἀλως πρὸς τὰ κατῶν μὲ τὸ "δικράνι" καὶ τὸ "καρπελάκι".

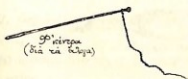
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

Μάλιστα, ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὰ βόδια τὸ "φκέντρι" καὶ διὰ τῆς "κατῶν" ἀλόγαται, τὸ "καρτείκι".

"φκέντρι"

"καρτείκι"

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἡ ἐργασία ἑνὸς ἀπλώματος ὑπολόγεται "εἰς τρεῖς" καὶ ἡλωνίζεται μετὰ κόνον τὴν ἡμέραν, ὥσπερ δὲ καὶ δύο.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ῥοναμάζονται "σφαρδύς".

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰς τοῦ ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰς καὶ ἀγωνιστὰς), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Τότε ἀλωνιστὰς ἔμελλε ἕως γεωργοὶ μετὰ τοῖς ἰδιοῦν τοῦ ζῶα.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

"Ὁχι, ἄλλος τρόπος δὲν ὑπῆρχε. Τὸ κοπάνισμα ἐκρημοφοοῦτο μετὰ κόνον γὰρ μικρὴ ποσότης ὀφείλει.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ; ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο ; πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἐν ἡμέρᾳ ἐκρημοφοοῦτο μετὰ ράβδον δύλινον μήκους 1,50 - 2 μέτρα καὶ πᾶχος 1 ἴσος πρὸς τὸν κορμὸν ἀνδρός. Ἡ ράβδος αὕτη ἐκαλεῖτο "κόπανος" καὶ ἦτο ὡς ἐξ ὧς ὠδεῖα καὶ ὄχι κομωμένη.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Εἰς τὴν αὐλήν διὰ φικρὸν
ποσότητος φασιόλων καὶ κονικῶν ἢ ρεβιθιῶν.*

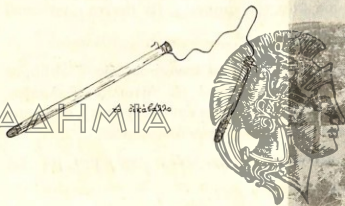

κόπανος τροφίμου

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Τὰ ναυαγνίσματα τῶν ἐγένετο ἀνὶ ὄρου
αὐτοῦ τῶν ἰσθμίων τῶν οἰκονομῶν, διὸ καὶ ὡς ἀντιγράφη ἀν-
τί τῶν ἐφορκεῖται ὡς ἐπὶ τῶν ἀγροῦν χρησιμοποιοῦν-
μένων μόνον διὰ μικροποσότητος.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

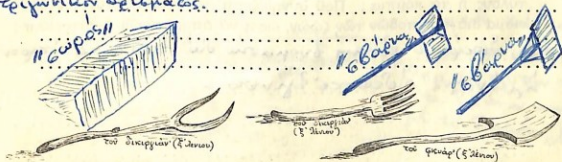

Οι μαθηταὶ αὐτοῦ ἐσπεύοντες ἐπαγγέλλοντο αὐτῷ
ἐν ὁδῷ, ἐπὶ τῶν ἐδελγμένων δὲ τῶν ἀμπελων
ὅτι ἐκκαθαροῦντο τὰ ἄσπελα.

- 2) Όχι δεν υπάρχει τομή του τετραγώνου.

- Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Η. ΚΑΜΝ. ΚΑΜΝΗ, ΓΥΚΑΡΑΚΑ*
ΚΑΡΔΑΜΩΤΕΣ! Τὰ ἐτη 1930-1935. Τὴν ἐπαρκομένην
ἐκ τῶν καλλικν τῶν χωρῶν. ἡ ἀνέφορὰ διὰ τὸν "βοσκήσαν"
β'. Δίχτυσμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην· θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἀλλαχοῦ· δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες ἀνοράζονται ὡς ῥοῖαι. Ὅσοι ἐσωρεύοντο ἐν τῇ εἰρήνᾳ, ὁ σωρὸς ἐσωρεῖνε σάχην τρυφνικῶν ἀρίστατος.*

— 25 —

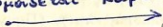
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....*Δέν. ὑπῆρχεν τοιοῦτον ἔθιμον.*.....
.....
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Τὸ λίχνισμα ἐγίνετο.*

μέ τὸ "καρφολόι" καὶ τὸ "φικινάρι".
Τὸ "φικινάρι" ἦτο ὅμοιον μέ τὸ φικιν' ἔλαινιο τῆς χειρὸς
25 τῶ σωρόντος σωρὰ
γραφοῦ 23/1

ὀνομάζεται "καρφολόι"

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀνέν/διακρίτως, δηλαδὴ οἱ ἴδιοι
οἱ οἰκογενεῖάσκει γυμναῖοι μετὰ τῶν οὐδ' ἑν καὶ ἴδιοι οἱ γυμναῖοι
τοῦ τεροῖ γυμναῖοι.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Δέν. ὑπάρχει εἰδικὴ ὀνομασία διὰ τῶν τα. Δεύτερον
ἀλώνισμα. ὀφείσκει ἐγίνετο.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

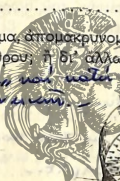
Μὲ τὸ λιχνόμενον ἡ δριμόνι, ἡ ρεμόνι, ἡ δερμόνι,
 καὶ μετὰ τὰ σάρωθρα ἡ φακάλια, εἰς τὴν γυναικῶν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σάρωθρος, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

Μάλιστα μετὰ τὸ δριμόνι καὶ μετὰ τὸ λιχνόμενον τὰ σάρωθρα
 κατὰ τὴν γυναικῶν.

κοσκίνο παλιό δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀριλόρος

κατὰ τὴν γυναικῶν
 καὶ τοῦ σάρωθρος
 καὶ τοῦ σάρωθρος

ἡ φακάλια, ἡ ρεμόνι,
 καὶ τὸ δριμόνι

διὰ τὴν τὴν ἡ κομπία
 καὶ τὸ δριμόνι
 καὶ τὸ δριμόνι
 καὶ τὸ δριμόνι

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Περί ὅλων αὐτῶν ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ιερουργίᾳ
ἐκείνῃ σελίδι. -

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ σελίδι ἐγένετο λόγος καὶ
ὡς ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ σελίδι ἐγένετο λόγος καὶ
23/1 - Ἐμπηγνύετο ἐν τῇ κορυφῇ τὸ "φτυάρι", ἀλλὰ
ὁ γεωργὸς ἔδωκεν δὲ ὑποψέ. -

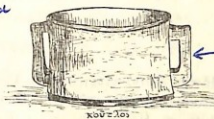
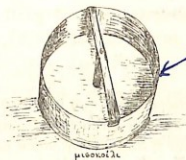
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Οὐδέν. -

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Μέσα εἰς τὸ ἄλωνα
ωαρεδίδετο ἡ μισή παραγωγή εἰς τοὺς Μωσέδες. Ἡ μετρητοὺς ἔλυν
τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν δωριῶν ἐγένετο καὶ τὴν "κρήνην", καὶ
καὶ τὴν "κούτλα", 1 κούτλα = 12 ὀκάδες, 5 κούτλας = 1 κρή-
νη. Αἰχμαδί 1 κούτλα = 12 ὀκάδες, 1 κρήνη = 60 ὀκάδες.

← κρήνη

← κούτλα

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) "κούτλα" = 12 ὀκάδες, "κρήνη" = 5 κούτλας = 60 ὀκά-
δες.

"κρήνη"

"κούτλα"

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) Ἐστῆσαν τὸν καιρὸν εἰς τοὺς ἀγρούς τῶν καὶ
τὸν ἐταροδέτων ἐντὸς τῶν ἀμφορέων, ἢ μ. ἔ. ἔτα. εἰς τὴν κοφί-
νην.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὸ ἄχυρον τὸ ἐταροφύεον...
μέσα στους ἄχυρῶνες.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Δὲν ἐγίνετο καλεῖται διαλογή.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι. Οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο ἐγί-
νετο ἢ γίνεται.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον ὁκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΘΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

α) Εἰς τὰς 23 Ἰουνίου "κλήδονας" β) Τὴν Πρωτο-
μαχία γ) Ἐπὶ τὰς ἀποκριάς (κυριακὴ τῆς Τυροφάγον,
τὰς ἀποχρυσίας).....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος καὶ τὰς 23
Ἰουνίου "τοῦ κλήδονα" καὶ κατὰ τὰς ἀποχρυσίας ὥρας εἰς τὰς
ὀφρους, τὰς ἀποκριάς καὶ τὰς ἐταροφύεα. β) Τὴν Πρωτομαχία ἀνά-
βον φωτιάς ἐπὶ αὐτῇ τῇ στυλῇ καὶ καύουν τὰς ἀποχρυσί-
αυλούς ἀσπεράνα τῆς Πρωτομαχίας γ) Τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρο-
φάγον (Λαουρετί), ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐταροφύεῃ καὶ εἰς τὰς ἐταροφύεας
ἀνάβον φωτιάς, τὰς ὁσας ἀνάβον καὶ αὐτοὶ τὰς ἀποχρυσίας
καὶ τὰς ἀποχρυσίας καὶ οἱ οἱ νέοι καὶ νέοι καὶ τὰς ἀποχρυσίας

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....δεν υπάρχει ειδική ονομασία.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; Οί νέοι

αί... και και τα παιδιά ανεξαρτήτως φύλου -

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια την πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; Οί νέοι, αί και και

τα παιδιά στήσαν τα ξύλα από την φράχτα των

βωιτών (έκεινται την έσοχην, προσοχημικήν και παρασύρον
όλα τα σκουερα δένδρον φράχτα από ξύλα, παιδιά και αγνάδια)

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Νέοι, και και παιδιά συγκεντρώνονται εις τὰ φανός δια

παροχών και κλέγγ. και και τα ίδια ξύλα έκείνους

από τους κέρους, χάνδακας των και των. Διαφοροποιούνται

αλλά μεθα έτι και γίνεται παραγωγή των ξύλων των

η ταξιδιών = κλάδων αγνώτων, και περιφράσει των οικοπέδων -

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβοι.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

δεν υπάρχει κανένα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Εις όλους τους ώς είναι έορτάς της εορτῆς, λατρεύουν χίρον, πηδή-

ματα των πυρών και έπαινον των και και την εμνοεία

μουσική " ζουρνάδων ή γυμνάστων. Πάντα ταύτα έγινόντο

κατά τους χρόνους 1940 χρόνους. Έμφερων έχουν έμματα

δεν είναι -

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

Εἰς τὰς πυρὰς τῆς Πρωτομαγιάς καίγονται αἱ αἰσὶν
ἀγροκαίαντες στεφάνια τῆς Πρωτομαγιάς.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Ἦσαν δὲν ὁμοίωμα ὁμοιώματα.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐρωτηματολόγιον Μ.Μ. VI, αρ. 31
(ἀποστέλλεται)

Λαογραφικόν ἔθικόν,
σχετιζόν πρὸς τὸν γεωργικὸν εἶον τῶν
παλαιῶν Ἑλληνιστῶν - Βεροίας, συγμέντρωδεν
ὑπὸ τοῦ δόξαν Ἰωάννου Μουσεμπόπουλου
δρ. τοῦ τοῦ δημοτικῆς σχολαίας Πλατείος τῆς
Α' Ἑκπαίδευτικῆς Περιφερείας Βεροίας. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΣ ΤΟΠΟΣ: Τό χωρίον Ἰωσέφου ἢ τῆς ἑωσφρίας
Ἡραδίας τοῦ Κομοῦ Ἡραδίας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΑΙ: Κάτοικοι γινεσ τοῦ χωρίου, ἐγκρίτως ἐννὶ βῶν
60 ἐτῶν.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΟ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΥΛΙΚΟΝ: Διέβλος Μαγαλώσαντος
ξυδριανός, ἀνδρωδὴς εἰς τὸ ὡς ἐννὶ χωρίον.

Α' ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ὡς ἈΝΘ ΧΩΡΙΟΥ ΓΕΝΙΚΩΣ

Τό ἐν γόμῃ χωρίον εὑρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῆς μεδιδάδος
Βεροίας - Θεολίης, εἰς τὸ κέντρον τῆς μερσοῦς, ἡ ὁμοία εἶναι
γνώσῃ ἀπὸ τῆς ὁρομείας "Βαγγουί".

Ἀπὸ τῆς μερσοῦς τὸ ἐν χωρίον εἶναι ἀπὸ τῆς μερσοῦς ὁδοῦ Θεολίης
- Βεροίας. Ἡ ἀποστάσις ἀπὸ τῆς μερσοῦς εἰς Ἰωσέφου ἢ εἰς τὸ
χωρίον εἶναι 18 χιλιόμετρα, ἡ ἀποστάσις ἀπὸ τῆς μερσοῦς εἰς τὸ
χωρίον εἶναι 17 χιλιόμετρα.

Κατὰ τὰ χρόνια τῆς μερσοῦς δουρίας τὸ χωρίον τοῦτο
ἦτο μερσοῦς ὁρίον βορειοδυτικώτερον τῆς μερσοῦς τοῦ
δένους καὶ ἀπὸ τῆς μερσοῦς ὁδοῦ Θεολίης - Βεροίας
μέγιστον ἐν τῇ 200-300 μέτρα, εἰς τὴν δένον εἰς τὴν εὑρίσκεται
ἐκμερσον τὸ ἑξωμερσίον "Ἡρα Αἰνατερίνη". Ὅτε ὁμοῦ τὰ ἐκμερ-
τευμένα τὰ τοῦτον κατὰ τῆς Θεολίης ἐπιδράμον κατὰ
τῆς καούης, ἐπαναστατικαί, ἐπιδράσαν ὡς κατὰ καὶ ἀπὸ
τὸ ἀνωτέρω χωρίον καὶ τὸ κατέστρεψαν ὁλοκληρῶς, τοὺς δὲ κα-
ούους ἐστράφησαν. ὁδὸν ἐννεμ οἱ ἐκμερσίονες κατέστρεψαν
μεγέτερον τὸ ὁρίον νοτιοανατολικώτερον, εἰς τὴν μερσοῦς τοῦ
δένου, ἐν τῇ μέσῃ νοτιοανατολικῶς, ὁρομείον "Κομρὶ"
διὰ τὰ ὁρομεία τῆς μερσοῦς κατὰ τὸν βορβάρου κατὰ
μερσοῦς.

Τό χωρίον τοῦτο γέρε τὸ ὁρομείον Ἰωσέφου ἢ ἀπὸ τῆς

χρεωστικῶν αἰώνων διακρίσκει ὅτι τὴν διακρίσιν αὐτὴν
ἔλαβεν ἐκ τοῦ ὅτι ἐλημέσκειεν ἔδρα τοῦ ἐπικρατοῦς Καμπαρίας.
Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος τὸ κυριον τοῦ το
ἔσωσε εὐνοδοῦσαςτον πόρον διότι ἦτο ἔδρα τῶν Μακεδονομαχῶν
διοργανισμῶν οἱ διορίοι διεξήγοντο ἐπὶ ἀγῶνα ἐκτετατόν τῶν
Βασιλέων Κομισατρίων, τῶν δυνάμεων εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς γῆρας
τῶν Πατριῶν περὶ τὴν γῆρας τῶν ὁδοῦν βεῖρος. Συμ-
μετέρον δὲ ἡ ἀντικεινὴ γῆρας ἦν ἐκ ἀποστολῆς. Ὁδοῦν
τοιοῦτον Μακεδονομαχῶν διοργανισμῶν: Συμμετέρον Ἀντωνίου, Μακε-
δόνοιο Ἀδαράσιος, Συμμετέρον Συμμετέρον α.β.δ. αὐτοῦ
κατοῦμος τοῦ ὡς ἀπὸ κυρίου).

Ἐπειτα τὸ ἐκ τῆς κυρίου ἀντικεινὴς ἐκτετατόν καὶ ἀποστο-
λέων τὸ ἀποστολῆς καὶ ἀποστολῆς καὶ ἀποστολῆς καὶ ἀποστολῆς
τῆς ἀποστολῆς "Ρομῶν καὶ ἀποστολῆς."

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΑ

καὶ ἐκ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀποστολῶν Μακεδονομαχῶν βασιλέων
Φιλιπποῦ καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀποστολῆς
ὑπερβαίνει διὰ τὴν ἀποστολῆν τῶν ἀποστολῶν ἐκτετατόν καὶ
γῆρας κατὰ τὴν ἀποστολῆν εἰς ὅσον τὸν ὑπὲρ
βασιλέων καὶ ἐκτετατόν ἀγῶνα τῆς γῆρας καὶ ἀποστολῆς
τῶν ἔχον ἀποστολῆς ἀπὸ τοῦ ἀγῶνα ὡς ἀποστολῆς εἰς τὸν πόρον
τῆς Πατρίδος καὶ ἔκτετατος.

Σήμερον τὸ ὑπὸ ἔκτετατος κυρίου ἀποστολῆς Κοινοῦ ἀποστολῆς
τοῦ ἐκτετατοῦ Μ. Συμμετέρον ἀποστολῆς ὑπὲρ τοῦ 1600
κατοῦμος. Συμμετέρον.

Μετὰ τὸν οἱ κατοῦμος τοῦ ὑπὲρ πόρον, ἀποστολῆς ὡς ἐκ τῆς
ἀποστολῆς ἀποστολῆς καὶ ἀποστολῆς. Σήμερον ἀποστολῆς
ἀποστολῆς τὸν βασιλέων καὶ τὰ ἀποστολῆς καὶ
εἰς μετὰ τὴν ἀποστολῆς ἀποστολῆς καὶ εἰς τὴν ἀποστολῆς
γῆρας (ἀποστολῆς ἀποστολῆς).

κατ' αλληλεγγυήματα τὸ ξύλον ἄροτρον "ξυλάτρον", τὸ ὁ-
μοῖον κατεσκευάσθη αὐτὸ τοῖς ἰδίους τοῖς γεωργοῖς. Ἐπει-
ὴ ἔρχετο πλημμυροποιούμενον τὸ σιδηρὸν ἄροτρον "μοζούχος",
(Μοζούχος) καὶ αὐτὸ τοῦ 1950 καὶ ἐνεπύθη ἡ καλλιέργεια
γίνεται με' μηχανήματα - τρακτέρ. Σήμερον εἶναι εἰσαγῆναι
τὸ φουρόμενον τὰ καλλιέργει τὴς τοῖς ἄγροισι τὸν με' ἄροτρον
εὐρόμενον αὐτὸ "βόδιον" ἢ "ἄροτρον" -

Παραδόσερον καὶ μέχρι τοῦ ἔτους 1950 ἑκατὸς γεωργὸς διόχου
τὸ ξυλάτρον τὸν (βόδιον-βούβαλον-ἄροτρον). Τραυματίζοντο ἢ το
τὸ δάμα, ὅταν εἰς ἐξούμους ἐπὶ χωρὶσθὶ τοῦ "Ρομιομῶν",
ἔρποντο εἰς τοῖς βοσκόμενοις ἢ ἐμοζούχοις εἰς τὰ ὕδατα (ζῶμα),
χευαῖδες "βουβαῖα". - Σήμερον εἰς ἐξούμους ἐπὶ χωρὶσθὶ εἶναι
ζῆταμα αὐτὸν εὐαρχοντο ἄροτρον μετρημένοι εἰς τοῖς δαυζιζῶν
τῆς μὲν χειρὸς - Ἐξούμους ἢ ἐξούμους τῶν με' τὰ ἀναρράχον
μηχανήματα μέγα καὶ τὸν ἀνὰ ἐξούμους τῶν με' τὰ ἀναρράχον
τοῦ αὐτοῦ τοῦ 1952 καὶ ἐπὶ ἐξούμους τῶν με' τὰ ἀναρράχον.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1940, ὡς ἦν ἐπὶ ἔλαττον, αἰωταὶ οἱ αἰώμιοι ἤγε-
τοῦτο εὐρέως εἰς ἐπὶ αἰτοκαλλιέργειαν. Τοῖς ἀπὸ καλλιέργειαν
εἰσπρὺν προωρημένους ἄγροισι "ξυλάτρον", κατὰ μῆτα ἄγρο-
ισιν διὰ τὰ κατεσκευάσθη τὰ ἄροτρον καὶ μάστιχα τῆς
"ἀγροῖαδες". - Νέτερον ὄργανον ἔρνετο κατὰ Νοέμβριος μῆτα
καὶ εἶναι ἐκμοζούχοι μετὰ τὸ ὄργανον τοῦτο ἡ ρῆξις ἐπὶ το-
ταχέως τοῦ εὐόρου. Ἐπὶ ἀρχίσει τὸ ὄργανον αὐτὸ καὶ κατ'
ἐκείναις ἢ εἰσπρὸς τοῦ διμετρημένου αὐτοῦ ἐπὶ προωρημένῃ
πῆραν ὁ γεωργὸς προωρῶμασε τὸν εὐόρον. Ἐρρωτε ἐντὸς αὐ-
τοῦ "δανζιζῶν" καὶ εἶναι ἀναμῆνε τὸν εὐόρον ὥστε τὰ δια-
ποσιπῶν ἐξούμους αὐτοῦ ἐπὶ δανζιζῶν. Τὸν τοιοῦτον εὐό-
ρον ἐκμοζούχοι καὶ αὐτοὶ "εὐὸ ἀμωρῶν", εἰσπρὸς διὰ εὐορῶν.
Ἐπὶ προωρημένῃ τῆς ἐκείναις τῆς εὐορῶς, ὁ γεωργὸς "ἐξέμψε
εἶναι εἰσπρὸς με' εὐόρον, ἔρρωτε μέγα εἶναι "ρῶδο", (ρῶδο),

διὰ τὰ γίγναι οἱ σπόροι χονδροὶ εἰς τὸν κόμινον τῆς ροδῆς
καὶ ἐν τεράκιον εὐδῆρον, γὰρ τὰ γίγναι σκληροὶ εἰς τὸ εὐ-
δῆρο καὶ τὸ σαμὺ αὐτὸ τὸ ἐφόρτωνε εἰς ἀμάδι(μάρο)
εἰς τρώων ὥστε τὴν ἐσομένην ἀρῶναι νὰ δέχηται (δεύει) τὰ
ἴδια εἰς τὸν κόμινον καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὸν ἀγρὸν πρὸς
ἐνὸρδον τῆς σορῆς.

Τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἢ σὺνδυος τοῦ γεωργῆτος ἐπέμαδε
πίπτειν εἰς ἀλῶντον αἶτον καὶ τὴν ἐπὶ γῆρας εἰς τὸ
χωράφι διὰ νὰ σκεπάζῃ μετὰ τοῦ γεωργῆτος-συνδύου.

ὑπερκοπτεῖν ὅτι κατὰ τὴν φῶντον αὐτὴν ἡμέραν τῆς
σορῆς ὁ γεωργὸς « ἔνοθε τὴν σορεῖάν » (ἐχίρῃτε
μὲν λαιρίδα χωραφίαν πλάτους 12-15 μέτρων « νῆρα-
σκελιῶν » = ἐνὸρδον), τὴν ὥρην καὶ εἰς σκεπάζοντες
αὐτὸ τὸν κόμινον τὸ ροδῆ-τοῦ ὅς ἐγένετο λόγος καὶ ἀνω-
τέρω) καὶ τὴν ἐπὶ γῆρας τῆς σορῆς ἀπὸ τῆς ἐπὶ γῆρας
ἐπὶ τὸν ἐνὸρδον τὸ ροδῆ-τοῦ ὅς ἐγένετο τὴν ἐπὶ γῆρας: « Ὅσοι χον-
δροὶ εἶναι οἱ σπόροι τῆς ροδῆς, τόσο νὰ γίγναι καὶ τῶς
γενήματός οἱ σπόροι ». Εἰτα ἔσπειρεν αὐτὸ τὸν σάκ-
κον τὸ εὐδῆρον τεράκιον (ἐγένετο καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν ἀνω-
τέρω) καὶ ἤνκετο: « Ὅσοι σκληροὶ εἶναι τὸ εὐδῆρο, τόσο
γερό νὰ γίνῃ καὶ τὸ γέννημα » = εἰς τὸν.

Μετὰ ταῦτα ἐσπείρειν διὰ τῆς φούκας τὸν σάκ-
κον εἰς τὸν ὠρηντὸν ἀγρὸν, καὶ ἡμῶν δὲ τὸ σπεί-
νισμα αὐτῶν μὲ τὴν « λισαί », = εὐδῆρα ἐν περὶ τῆς ἐπὶ γῆρας
ἀγρῶν (ἐυλόβετες), διὰ νὰ σκεπασθῇ ὁ σπείρων σορῆς.

Ἐξ ἄλλου ὅταν ἐπερδεύνην ἡ εἰς σορεῖάν (κατὰ τὴν
ἐπὶ γῆρας ἡμέραν τῆς σορῆς) καὶ αὐτὴν ἢ σὺνδυος τοῦ
γεωργῆτος ἔπαυσε αἶταν καὶ τὴν ἐπὶ γῆρας εἰς τὸν
ἀγρὸν ὅσον συνέταρον μετὰ τοῦ συνδύου-γεωργῆτος εἰς
νὰ ἐορῶσιν τὴν αἶτην τῆς σορῆς, ἢ ἀνέμαδον
« κριτὸν μάν ».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὴν προσηγορίαν τῆς ἐνορέσεως τοῦ θειοῦ, ἐπέγραψεν τὸ
κωδῶνιον εἰς τὸν δισὶ θειοῦ ἄγον-ἀγόν καὶ ἔκρινε
τὸ ἀγρόμενον « φεγγάριον ». Ἐξέριδε δηλαδὴ εἰς τὸ
κέντρον τοῦ ἄγρου-αἴτου μίαν μικρὴν ἑλίκων 10-15 π.μ.
καὶ ἐκῆκατος φεγγαρίον.

Τὴν ἐσομένην ἀφ' ἑαυτοῦ ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰογενείας,
τὰ δυνάμει, ἀνεφύλητος φύλον καὶ ἡλικίαν, μετέβαινον εἰς
τὸν δισὶ θειοῦ ἄγον-αἴτον καὶ ἐδίριδον τούτων μέλη
« θρωάνια ». Ἦσαν ἡ οἰογενεὶα τῶν οἰογενεῶν ἐκείνων καὶ
οἶον καὶ προσηγορίαν αἰτῶν, τὴν ὁποίαν οἶον τῆς
μεσημερίας ἀπεφάνη εἰς τὸ χωράφι διὰ τὴν γενεαλογίαν
οἱ « θρωοτάδες ».

Ὁ θειοῦ τῶν ἀντικειμένων ἐγένετο διὰ τὴν ἰδέαν τῆς
χωροῦς, ἡδὲ καὶ γενεῶν μέλη « θρωοτάδες », καὶ μέ-
λη « θρωοτάδες » τῆς ὁποίας ἀποφάνη εἰς τὴν
καταμῆν καὶ τὴν ἀντικειμένη τῆς ἀντικειμένης κεντρὸς διὰ
τὴν ὁποίαν τῆς « κατὰ τὴν », κατεσκευάσαν
ἐκ δυνάμει οἱ δυνάμει. Ἄρα θειοῦ τῶν ἀντικειμένων
ἐνίστατο ἐκρηκτικότης καὶ τὴν ἀγρόμενον « κοσάν = κό-
σαν » ἰδίᾳ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς κεντρὸς.

Κάθε « κεντρὸν » θειοῦ τῶν οἰογενεῶν αἰτῶν τὴν ἀντικειμένην καὶ
κεχωρισμένης τῶν ἄλλων, ἢ καὶ ἀνὰ δύο, μέ τῆς ἐτάξης
ὅπως ἀφ' ἑαυτοῦ κατεσκευάσαν. Αἱ ὅταν ἀντικειμένη
« κεντρὸς » ἀντικειμένη « θρωοτάδες » (τὸ θρωο- τὰ θρωοτά). —

Τὴν ἐσομένην πρῶτον, πρὶν ἐκείνη ἢ θρωοτάδες ἔδενον
εἰς « θρωοτάδες », ὅσον αἰτῶν εἶχον θρωοτάδες κατὰ τὴν προ-
σηγορίαν. Τὰ θρωοτάδες τῶν θρωοτάδων ἐγένοντο ἀπὸ τῶν ἰδίων
αἰτῶν. Τὰ θρωοτάδες τὰ ἔδενον οἱ οἰογενεῶν καὶ ἢ ἐν
ὁποίᾳ προσηγορίᾳ οἱ δυνάμει καὶ ἐκρηκτικῶν γενεῶν,
ἐν τῇ τῆς θρωοτάδων ἐτάξης « τὰ θρωοτά », εἰσβαλόντων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

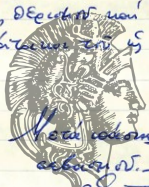
ΑΘΗΝΩΝ

Ο Αθηνισιός τελείωνε ετά μ' α' αὐ' τόν Εὐωσφόρο,
 τὸ ἡμέτερος τὸν Τυφίον Σταυρὸν. Κουράζονταν βουλὴ
 οἱ χιουρκοὶ τότε. Ὅχι ὅπως τώρα μέ τὰ μηχανήματα.
 Τώρα εἰ καὶ βδομάδα μέ τίς κατ' ὅσον καὶ τίς νορ-
 πίνες (ἀθηνιστικὲς καὶ διεξοδικαὶ καὶ μηχανῆς) τρεῖς
 ὁ ἀθηνισιὸς καὶ καδὶ καὶ τὰ θέματα τὰ διαφασ-
 (ιδικά μας). Ἄσε πὺ τώρα παιδί μ' εὐφρονε δι' α' εἰς
 εἰς μόνο γιὰ τὸ νουμὶ μας καὶ τὰ περὶ τὴν ἀρετήν
 καὶ τὸ θέλοναι βελτιώματα καὶ καινουργίαι (εὐχὴ).

Ἦτοι καὶ διηγήθησαν τὰ περὶ τοῦ χιουρκοῦ εἶναι καὶ
 δι' α' περὶ σωρῶν, διεξοδικῶν καὶ χιουρκοῦ τὴν διηγήσα-
 νται γὰρ τὴν, καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν
 πατρῶν καὶ. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν
 ἀρετῶν. —

Ἦτοι Τηρατὸ τῇ 25-12-1969
 ὁ διδάσκων

[Handwritten signature]

Στυλιανὸς Ματθαίου

Διευτὴς τὸν Δημοτικὸν Σχολεῖον
 Πλατεῖα τῆς Ἀ' περιφέρειας
 Βεροῖας. —